AAN DE RAAD

Datum behandeld in college	11 juni 2024	**Behandelend ambtenaar**	E. van der Woude
Datum agendering	11 juli 2024	**E-mailadres**	e.vanderwoude@waadhoeke.nl
Onderwerp	Concept-Energievisie Fryslân	**Telefoonnummer**	
Portefeuillehouder	J. Dijkstra		

Samenvatting

Naar aanleiding van het Klimaatakkoord én omdat het huidige energiesysteem tegen zijn grenzen aanloopt, is besloten om binnen het samenwerkingsverband van de Friese Energietafel (FET) te starten met de aanpak van de energie-infrastructuur. De provincie Fryslân, de Friese gemeenten, It Wetterskip, de Friese Energiealliantie (FEA) en de netbeheerders werken momenteel samen aan de ontwikkeling van een Friese Energievisie. De FET heeft de concept-Energievisie Fryslân gepresenteerd. Volksvertegenwoordigers kunnen tot 1 augustus zienswijzes indienen.

Voorstel

1. De bijgevoegde zienswijze in te dienen met betrekking tot de beschikbaarheid van energie in de concept-Energievisie Fryslân.
2. Kennis te nemen van het Ontwikkelpad Harlingen-Waadhoeke

Aanleiding
Naar aanleiding van het Klimaatakkoord én omdat het huidige energiesysteem tegen zijn grenzen aanloopt, is besloten om binnen het samenwerkingsverband van de Friese Energietafel (FET) te starten met de aanpak van de energie-infrastructuur. De provincie Fryslân, de Friese gemeenten, It Wetterskip, de Friese Energiealliantie (FEA) en de netbeheerders werken momenteel samen aan de ontwikkeling van een Friese Energievisie. Dit gebeurt binnen het FET en wordt begeleid door adviesbureau Berenschot.

De investeringen in het energienetwerk om de ontwikkelingen van bedrijven, woningbouw, mobiliteit en de plannen van energieproductie, - opslag en energie-infrastructuur mogelijk te maken, moeten nauwer op elkaar afgestemd worden qua plaats, planning, etc. Dit is noodzakelijk om de huidige en de verwachte toename van de netcongestie aan te pakken. Het vastlopen van het energiesysteem heeft schadelijke gevolgen voor de economie en de samenleving.

In Waadhoeke is het onderzoek naar het Klimaatlandschap afgerond en heeft de raad ingestemd met het voorstel om te starten met het gebiedsontwikkelingsproces. In principe heeft Waadhoeke de handdoek al eerder opgepakt en is met de uitvoering van de RES 1.0 aan de slag gegaan. Dat het Klimaatlandschap ook wordt benoemd als voorbeeldproject in de Energievisie, én is opgenomen in het ontwikkelpad Harlingen-Waadhoeke, kan er voor zorgen dat de broodnodige investeringen in de netinfrastructuur ook in deze regio gaan plaatsvinden.

Het proces is nu zover dat er een conceptversie ligt van de Friese Energievisie. Op dit concept kunnen de deelnemende organisaties aan de FET in deze consultatieronde reageren. De FET adviseert om de volksvertegenwoordiging de mogelijkheid te geven om wensen en bedenkingen te geven over de conceptversie van de Friese Energievisie. Dit kan tot 1 augustus.

Beoogd (meetbaar) effect
Gebruik maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de concept-Energievisie Fryslân

Motivering
Argumenten
1.1. Uitgangspunt moet zijn dat alleen in uitzonderlijke gevallen sprake van uitval mag zijn.
In de visie is uitgangspunt dat beschikbaarheid van energie niet altijd vanzelfsprekend is. Het is de realiteit dat je uitval niet kunt uitsluiten. Ambitie moet zijn dat zich dit echt bij hoge uitzondering (calamiteiten/extremen) voordoet. Dat het vanzelfsprekend is dat deze niet altijd beschikbaar is, gaat echter verder. Wij vinden dat de basishouding moet zijn dat alleen in uitzonderlijke gevallen uitval plaatsvindt, daarmee vragen wij u een zienswijze in te dienen waarin deze nuance wordt aangebracht.

1.2 De overige onderdelen geven geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.
De gezamenlijke ambitie is dat:

- We voor 2050 volledig overgestapt zijn op schone energie en niet meer afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen.
- Fryslân in 2050 evenveel duurzame energie opwekt als dat er gebruikt wordt.
- We een goed werkend systeem hebben, zonder netcongestie.
- De vijf leidende principes voor de bouw van het energiesysteem van de toekomst in Fryslân zijn:

- Fryslân stimuleert energie voor en door de gemeenschap;
- Fryslân zet maximaal in op energiebesparing;
- Alle bronnen zijn nodig, naast kleinschalige is ook grootschalige productie nodig;
- Fryslân past de energie-infrastructuur goed in, zowel in het landschap als in het energiesysteem;
- Fryslân versterkt de flexibiliteit van het energiesysteem.

De ambitie en de principes kunnen rekenen op draagvlak van alle deelnemers van de Friese Energietafel.

2.1. Het Ontwikkelpad is als voorbeeld opgenomen in de visie.
Bij de Energievisie zijn als voorbeeld en inspiratie voor drie gebieden drie mogelijke Ontwikkelpaden gegeven, waaronder Harlingen-Waadhoeke. De ontwikkelpaden zijn opgenomen om een gevoel te krijgen bij welke keuzes voorliggen, ook voor de opstelling van het Provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK), en om een onderbouwd gesprek te faciliteren tussen overheden en maatschappelijke partners. Benadrukt wordt dat deze als voorbeeld zijn opgenomen. In een vervolgfase zullen ontwikkelpaden ook voor andere gebieden in de provincie worden opgesteld.

2.2 Het Klimaatlandschap is opgenomen in het ontwikkelpad
Dat het Klimaatlandschap is opgenomen in het ontwikkelpad is een teken dat de FET de waarde van het proces wat Waadhoeke doorlopen heeft inziet en als voorbeeldproject heeft opgenomen in de visie. Het betekent niet dat het in beton gegoten zit. Het gebiedsontwikkelingsproces wordt opgestart en daaruit moet blijken wat Waadhoeke kan toevoegen. Dat zal blijken uit het gebiedsontwikkelingsproces en de besluiten die de raad daarover neemt. Dit zal meegenomen worden in de pMIEK en in de investeringsagenda's van de netbeheerders.

Kanttekeningen/risico's
1.1 In de Energievisie worden geen ruimtelijke keuzes gemaakt.
De Friese Energievisie geeft een toekomstvisie op het energiesysteem van Fryslân in 2050, ze maakt alleen keuzes over de energietransitie en de koers die we daarin varen. Ruimtelijke keuzes maakt de Energievisie niet. De ruimtelijke consequenties zullen moeten landen in de Provinciale Omgevingsvisie. Die zal het komende jaar worden herijkt en in 2026 worden vastgesteld door Provinciale Staten. Het kan zijn dat in die afweging niet de benodigde ruimte wordt geboden om de Energievisie goed ten uitvoering te kunnen brengen. Het is daarom zaak om ook in het traject van de Provinciale Omgevingsvisie als gemeente goed aan te haken en waar mogelijk input te leveren.

Alternatieven
Het alternatief is om per deelnemer van de FET een energievisie te gaan schrijven, waarin alle partijen een eigen visie hebben. Dat is echter niet aan te raden omdat het energiesysteem geen gemeentegrenzen kent. We zullen dus regionaal en vaak ook provinciaal moeten gaan samenwerken om de Energievisie tot uitvoering te brengen en de ambities waar te kunnen maken.

Vervolg
Zienswijzes kunnen tot 1 augustus 2024 worden gegeven. In september worden GS en PS geraadpleegd, waarbij deze kennis kunnen nemen van de ingezonden zienswijzes. In oktober zal de FET ambtelijk een reactiedocument opstellen, die in november in het bestuurlijk overleg FET zal worden

behandeld. Vervolgens wordt alles aan het college van GS aangeboden. In december stellen GS de Energievisie vast.

De Energievisie is richtinggevend voor de uitvoering van de bestaande samenwerking waarbinnen elke organisatie zijn eigen bevoegdheid en verantwoordelijkheid behoudt. De visie wordt gebruikt voor een herijking en vernieuwing van de huidige uitvoeringsagenda, als input en onderdeel van het Integraal Programmeren om sturing te geven aan de investeringen in het energienetwerk met pMIEK 2.0 (Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur en Klimaat) als (tussen)product en als input en bouwsteen voor de Provinciale en Gemeentelijke Omgevingsvisies. Elke vier jaar evalueert de FET de visie en stelt deze zo nodig en gewenst bij. Elke twee jaar maken we een meerjarenprogramma (het pMIEK) dat leidend is voor de volgorde van investeringen in het energiesysteem.

Participatie
Deze ambitie en leidende principes zijn de afgelopen periode binnen de Friese Energietafel in gezamenlijkheid tot stand gekomen. Zowel ambtelijk als bestuurlijk is de nodige input geleverd en de maatschappelijke partners verenigd in de FEA hebben actief meegedacht.
Als onderdeel van de opstelling van de visie heeft wethouder Zoetendal, als ambassadeur van het Bestuurlijk Overleg Friese Energietafel (BO FET), verdiepende gesprekken gevoerd met de bestuurlijke deelnemers van het BO FET. In de notitie ‘Energieke gevoelens’ heeft hij zijn analyse van de gesprekken gegeven. Deze notitie is bijgevoegd.

Financiën
In deze fase zijn er geen financiële consequenties verbonden aan het opstellen van de Energievisie.

Bijlagen
Bijlage 1: <Aanbiedingsbrief visie>
Bijlage 2: <Concept Energievisie>
Bijlage 3: <Analyse ambassadeur energieke gevoelens>
Bijlage 4: <Zienswijze Energievisie>

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2024-120051

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 11 juni 2024;

B E S L U I T

1. De bijgevoegde zienswijze in te dienen met betrekking tot de beschikbaarheid van energie in de concept-Energievisie Fryslân.
2. Kennis te nemen van het Ontwikkelpad Harlingen-Waadhoeke

Aldus vastgesteld in de openbare

raadsvergadering van 11 juli 2024,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.